

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.IV.20.513/2016/9.

A tanács tagjai:

Dr. Mészáros Mátyás a tanács elnöke
Böszörményiné dr. Kovács Katalin előadó bíró
Dr. Kovács Zsuzsanna bíró

A felperesek:

I.-II.-III.-IV. rendű

A felperesek képviselője:

Szűcs és Társai Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Szűcs Viktor ügyvéd)

Az alperes:

Göd Város Polgármesteri Hivatala

Az alperes képviselője:

.. jogtanácsos

A per tárgya:

közigazgatási jogkörben okozott kártérítés

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

alperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Fővárosi Ítéltábla 9.Pf.20.011/2015/5/II.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Budapest Környéki Törvényszék 11.P.20.035/2014/33.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet a felülvizsgálattal támadott részében hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül egyetemlegesen fizessen meg a felperesek részére 50.000 (ötvenezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A le nem rótt 200.000 (kétszázezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A jogerős ítélet alapjául szolgáló lényegi tényállás szerint a felperesek tulajdonát képező .. szám alatti ingatlan szomszédjában lévő ingatlanon 2007. április 27-én az alperes jegyzője melegkonyhás vendéglátó üzlet működésére adott engedélyt, amelyben rögzítésre került, hogy a működési engedély jogerős. A felperesek fellebbezése folytán a Közép-Magyarországi Regionális Közigazgatási Hivatal Hatósági Főosztálya 2007. augusztus 9-én megsemmisítette a határozatot és

az elsőfokú eljárásra általa kijelölt hatóságot új eljárás lefolytatására utasította. A határozat indokolásában kifejtette, hogy az elsőfokú hatóság figyelmen kívül hagyta a 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) alapvető garanciális rendelkezéseit. Az üzlet működésével kapcsolatban nem tisztázta, illetve nem vizsgálta teljes körűen, hogy ki tekinthető ügyfélnek, az eljárás megindításáról, valamint a meghozott döntéséről az ügyfeleket szabályszerűen nem értesítette. Tényállás megállapítási kötelezettségének nem tett eleget, a megalapozott döntéshez szükséges adatokat, az ügyfelek jogát, jogos érdekeit érintő körülményeket nem tárta fel.

- [2] A működési engedély alapján az üzemeltető 2007. április 28-án megnyitotta és üzemeltette az éttermet.
- [3] A felperesek azonnali bezárás elrendelése iránti kérelmet nyújtottak be, amely eljárásra a Közép-Magyarországi Regionális Közigazgatási Hivatal 2007. október 31-i végzésével, a Veresegyház Város Önkormányzata jegyzőjét jelölte ki és a kijelölt hatóság a kérelmet elutasította. A Közép-Magyarországi Regionális Közigazgatási Hivatal az elsőfokú határozatot megsemmisítette és az elsőfokú hatóságot új eljárás lefolytatására utasította. Az elsőfokú hatóság ezt követően a jogerős működési engedély kiadásáig 2008. április 14-én kelt határozatával a melegkonyhás üzletet bezáratta. E határozatot a másodfokú hatóság úgy változtatta meg, hogy elrendelte a döntés fellebbezésre tekintet nélküli azonnali végrehajtását. Az üzemeltető az üzletet nem zárta be.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [4] A felperesek kereseti kérelmükben a Ptk. 349. és 339. §-a alapján 23.572.000 forint vagyoni és 2.000.000 forint nem vagyoni kártérítés megfizetésére kérték kötelezni az alperest.
- [5] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte.

Az első- és másodfokú ítélet

- [6] Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg az I.-II.-III.-IV. rendű felperesnek 15 napon belül 2.000.000 forintot és ennek 2006. április 28. napjától a kifizetés napjáig járó késedelmi kamatát, ezt meghaladóan a keresetet elutasította.
- [7] A peres felek fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintette, fellebbezett rendelkezéseit helybenhagyta. Az ítélet tábla határozata indokolásában a Ptk. 349. §-a alapján kifejtette, hogy az építésszerű ellenőrzés nélkül étterem megnyitását és működését az alperes anyagi és eljárásjogi jogszabálysértésre kiadott és jogerősített működési engedélye tette lehetővé. Az eljárási jogszabálysértéseket a Pest Megyei Bíróság 6.K.27.159/2007/23. számú ítélete, míg az anyagi jogszabálysértést (a használatba vételi, illetve fennmaradási engedély hiányát) a 8.K.27.465/2009/9. számú ítélet állapította meg és bizonyította. Az ítélet tábla rámutatott, hogy az alperes valóban nem jogosította fel az üzemeltetőt zaj- és szagkibocsátásra, azonban az építési engedélyköteles átalakítási munkáknak, az építési és használatba vételi engedélyezési eljárásban, ennek hiányában a fennmaradási engedélyezési eljárásban történő ellenőrzése nélkül kiadott működési engedély ezt a lehetőséget magában hordozta. A jogszabályok megsértésével kibocsátott működési engedély jogerejének tanúsításával feljogosította az üzemeltetőt a jogsértő működésre, a felperesek kárainak megelőzésére alkalmas jogorvoslat lehetőségét pedig megghiúsította. Az alperes jogsértéseit kirívóan súlyosnak ítélte a másodfokú bíróság a működési engedély kibocsátása és a jogerő tanúsítása körében. Az ítélet tábla értékelte, hogy több szakvélemény határértéken felüli zajkibocsátást állapított meg, illetve a felperesek előadása, az alpereshez intézett leveleik és a tanúk vallomása is bizonyította, hogy a korábbiakhoz képest lényegesen magasabb zajszintnövekedés és kellemetlen ételszag volt jelen az étterem működésének megkezdésétől kezdve. Ennek cáfolatára az alperes hivatkozásával szemben

nem alkalmas a Kúria Kfv.VI.37.105/2011/6. számú ítélete, amely indokolása szerint a keresetet azért ítélte megalapozatlannak, mert az alperesként megjelölt közigazgatási hivatalnak e körben határozathozatali kötelezettsége nem volt. A Ptk. 82. §-a alapján megállapította, hogy nem kétséges a bizonyított zaj- és szaghatások, a felperesek életvitelében, ingatlanok használatában jelentős sérelmet okoztak, ezért helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a felperesek személyhez fűződő jogai sérültek. Ennek megfelelően a Ptk. 84. § (1) bekezdés e) pontja alapján a nem vagyoni kártérítés helyesen kötelezte az alperest a nem vagyoni kártérítés megfizetésére.

- [8] A vagyoni kártérítési igény tekintetében a felperesek igényét nem ítélte megalapozottnak.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [9] A jogerős ítélet ellen az alperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, amelyben annak az elsőfokú ítéletre is kiterjedő hatályon kívül helyezését kérte. Előadta, hogy a zaj- és szaghatás az ingatlanoknál kizárólag az étterem működtetése során keletkezhetett. A felperesek szomszéd ingatlan tulajdonosa ellen benyújtott keresetét a bíróság elutasította. Ténykérdésként hivatkozott arra, hogy az alperes nem okozott kárt a felpereseknek azzal, hogy az ügyféli minőségüket nem ismerte el, ugyanis ügyféli jogaikat teljes mértékben gyakorolták. A működési engedély kiadására vonatkozó határozatot megfellebbezték, azt a másodfokú bíróság megsemmisítette, így az ügyféli jogállásuk sérelmet nem szenvedett.
- [10] Tévesnek tartotta a megállapítást, hogy az alperes az üzemeltetőt az étterem megnyitására feljogosította. A Ket. 101. § (1) bekezdése értelmében a fellebbezéssel megtámadott határozatban szereplő jogok nem gyakorolhatók, ennek megszegéséért nem az alperes, hanem az üzemeltető vonható felelősségre. Az alperesi határozat alapján az étterem megnyitása és működtetése jogszerűen nem volt lehetséges. A működési engedély kiadására vonatkozó alperesi határozat ténylegesen nem okozott kárt a felpereseknek. Hivatkozott arra, hogy az alperes határozatában az üzlet megnyitásának feltételeiként előírta a zajszigetelés megoldását, a zaj- és rezgésvédelmi rendeletben előírt határértékek betartását, illetve hogy az illetékes hatóságnál az üzemeltető köteles kezdeményezni zaj- és rezgésvédelmi, valamint szaghatás határérték megállapítását. Amennyiben az üzemeltető ezen előírások teljesítése nélkül az étterem működtetését megkezdte és ezzel kárt okozott, akkor azért az üzemeltető a felelős és nem az alperes.
- [11] Kifogásolta, hogy a jogerős döntés szerint az alperes határozatának megsemmisítése és új eljáró hatóság kijelölése utáni időszakra is anyagi felelősséggel tartozik az alperes, ami a hatályos jogszabályokkal ellentétes. Az alperesi határozat 2007. április 28-án kelt, augusztus 9-én a jogerős határozat azt megsemmisítette, ez alatt nem okozhatott az alperes több millió forint nem vagyoni kárt.
- [12] A Pp. 206. § (1) bekezdésének megsértését is állította. Kifogásolta, hogy az ítélet tábla nem az alperesi határozatot, hanem a működési engedély nyomtatványt vette figyelembe és arra alapozta ítéletét, azonban a működési engedély nyomtatvány és a határozat egységet képez. Az engedély nyomtatvány melléklete a határozatnak. A határozat a fő dolog, amelynek jogi sorsát a mellékdolog is osztja. A nyomtatványnak az a rendeltetése, hogy amikor a határozat jogerőre emelkedik, az étterem falán jól látható helyen elhelyezzék. Ezt csak a határozat jogerőre emelkedését követően lehet megtenni, ami jelen esetben nem következett be.
- [13] A tanúvallomásokra alapított ítélet nem elfogadható, mert a környéken több zaj- és szagkibocsátó van, szubjektív az a vélemény, amelyik a kibocsátott szagokat el tudja különíteni. Változatlanul hivatkozott a Kúria Kfv.VI.37.105/2011/6. számú ítéletére. Utalt az ÁNTSZ vizsgálatára, amikor is nem tapasztaltak ételszagot.
- [14] A felperesek felülvizsgálati ellenkérelmükben hivatkoztak arra, hogy az alperes által Pfv.4. sorszám alatt benyújtott beadványban megjelölt Pp. 221. § (1) bekezdése körében előadottakat kéri

figyelman kívül hagyni. Álláspontjuk szerint a felülvizsgálati kérelemben a szakvéleménnyel, tanúvallomásokkal kapcsolatos előadás iratellenes. A működési engedéllyel összefüggésben előadta, hogy az nem a határozat melléklete, hanem különálló okirat, amit az alperes kibocsátott az üzemeltető részére, annak vendéglátó egységbe való kifüggesztése érdekében. Megállapítható annak tartalmából, hogy az a feleknek megküldött határozattal azonos ügyszámú és keltezésű okirat, amely hitelesen tanúsítja az abban foglaltakat. Mindezek alapján kérték a jogerős ítélet hatályában való fenntartását.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [15] A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint megalapozatlan.
- [16] A Pp.275.§ (2) bekezdése alapján a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelem korlátai között bírálható felül. Ennek megfelelően a Kúria a felülvizsgálati eljárásban kizárólag a felperesek javára megítélt nem vagyoni kártérítés volt vizsgálható.
- [17] A Pp.270.§ (2) bekezdése értelmében a jogerős ítélet jogszabálysértésre hivatkozással támadható. A Pp.272. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelmet az elsőfokú határozatot hozó bíróságnál a határozat közlésétől számított hatvan napon belül kell benyújtani vagy ajánlott küldeményként postára adni kettővel több példányban, mint ahány fél a perben érdekelt van. A (2) bekezdése szerint a felülvizsgálati kérelemben meg kell jelölni azt a határozatot, amely ellen a felülvizsgálati kérelem irányul, azt, hogy a fél milyen tartalmú határozat meghozatalát kívánja, továbbá elő kell adni - a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése mellett -, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja. E rendelkezésekből következően a felülvizsgálati eljárásban a jogerős ítélet jogszabálysértő voltának vizsgálata csak a törvény által előírt határidőn belül benyújtott kérelemben megjelölt konkrét jogszabályi rendelkezések és annak előadott indokai alapján lehetséges. Az alperes felülvizsgálati kérelmében a Ptk. 349.§ (1) bekezdésére, a Ket. 101.§ (1) bekezdésére, továbbá a Pp.206.§ (1) bekezdésére hivatkozott.
- [18] A Kúria hangsúlyozza, hogy eljárási szabálysértés - a Pp.275.§ (3) és (4) bekezdéséből következően - csupán abban az esetben eredményezi a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, ha az az ügy érdemi elbírálására lényeges kihatással van.
- Az alperes a felülvizsgálati kérelemben eljárási szabálysértésként a Pp.206.§ (1) bekezdésében foglaltak megsértését állította. Az ítélet tábla a perben beszerzett bizonyítékok Pp.206.§ (1) bekezdésének megfelelő, helyes mérlegelésével állapította meg a tényállást, amelyre alapított érdemi döntését kellő módon megindokolta. Iratellenes megállapítás, nyilvánvalóan okszerűtlen következtetés hiányában a bizonyítékok mérlegelésének felülmérlegelésére a felülvizsgálati eljárásban nincs lehetőség. Helyesen értékelték az ügyben eljáró bíróságok a korábbi eljárásokban született ítéleteket. Az étterem üzemeltetésének körülményeire vonatkozó szakvéleményeket és a tanúvallomásokat is helytállóan mérlegelték.
- [19] A felperesek kereseti kérelme a Ptk. 349.§ (1) bekezdésén és a Ptk. 339.§ (1) bekezdésén alapult. A Ptk. 349.§ (1) bekezdése szerint államigazgatási jogkörben okozott kárért a felelősség akkor állapítható meg, ha a kár rendes jogorvoslattal nem volt elhárítható, illetőleg a károsult a kár elhárítására alkalmas rendes jogorvoslati lehetőségeket igénybe vette. A Ptk. 339. § (1) bekezdése kimondja, hogy aki másnak jogellenesen kárt okoz, köteles azt megtéríteni. Mentessül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy úgy járt el, ahogy az adott helyzetben általában elvárható. Következetes és egyértelmű a bírói gyakorlat abban a tekintetben, hogy államigazgatási jogkörben okozott kár megtérítése csak akkor merül fel, ha a jogalkalmazó szerv kirívóan súlyos jogértelmezési, jogalkalmazási hibát vét. (BH1996.311., BH2007.187., BH2002.223.)
- Helytállóan állapította meg a másodfokú bíróság, hogy az alperes a felperesek szomszédságában levő vendéglátó egység üzemeltetője részére jogszabálysértő módon adta ki az üzemelés jogszerűségét igazolását szolgáló működési engedélyt (Pest Megyei Bíróság 6.K.27.159/2007/23.,

8.K.27.465/2009/9.), amire a jogerősítést - a valóságnak meg nem felelő módon - rávezette. A Kúria osztotta az ítéltábla álláspontját, miszerint az alperes jogellenes magatartása eredményezte azt, hogy az étterem megkezdte a működését még azelőtt, hogy annak jogszabályi feltételei fennálltak volna. Az alperes ezen eljárásával kirívóan súlyos jogszabálysértést követett el, amellyel okozati összefüggésben a felpereseket kár érte. Így a Ptk. 349.§ (1) bekezdésének megsértése nem állapítható meg.

- [20] Mindezek alapján a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt indokok alapján nem jogszabálysértő, ezért a Kúria a jogerős ítéletet a Pp.275.§ (3) bekezdésének megfelelően hatályában fenntartotta.

Az alkalmazott jogszabályok és az alkalmazott joggyakorlat

Pp.206.§ (1) bekezdése, Ptk. 349.§, 339.§

Záró rész

- [21] A Kúria a Pp.78.§ (1) bekezdése és a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3.§ (2) és (5) bekezdése szerint kötelezte az alperest a felperesek felülvizsgálati eljárási költségének megfizetésére.
- [22] A 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 14.§-a alapján a le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.
- [23] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp.274.§ (1) bekezdésének megfelelően tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2016. június 22.

Dr. Mészáros Mátyás s.k. a tanács elnöke, Böszörményiné dr. Kovács Katalin s.k. előadó bíró, Dr. Kovács Zsuzsanna s.k. bíró

Vné

A kiadmány hitelül:

tisztviselő